

ETTEVÕTLIKUD

sele tunnet juurde: Eesti võitis. Seda tunnet me teame.”(ajakiri Luup 1996)

“Võistlusteks valmistudes ei näidanud me kolm-neli kuud emotsioone välja: meil oli kindel siht.

Me peame töötama selle nimel-nimel-nimel. Ja kui sa suudad teha sinnamaani kõik saja-protsendiliselt, nii nagu planeerisid, ja siis tuleb tulemus ka... siis sa naudid seda teistmoodi. Sagedi küsitakse, et mida pärast medali saamist tegid, pidutsesid? Ei. Sa lähed tuppa, viskad voodisse pikali – ja sul on nii kaif olla! Sa lihtsalt naudid, tunned, et tegid ära. Töö on tehtud. Tulemus tuli ära,” selgitab Toomas.

Olümpiamedaliga kaasneb rahva poolehoid, au, isegi joovastus, emotsioonide paraad. Ma ei tea, miks nimetatakse olümpiamedaliste sangariteks, aga kahtlustan, et tunde pärast, mille tekitab võitmine massis. Medal räägib loo raskest trennist, tahtest, voojustest. Sellega kaasneb meele- tu sära. Sport on olümpiamedalite nimel võitlejate jaoks enamasti elu kõige olulisem küsimus. Elatakse spordi nimel – ja spordile.

PRIORITEEDID MUUTUVAD

Ning siis ühtäkki, karjääri lõpus, seda enam ei ole. On vaid mälestus ja medal. Tõnistetel on neid kaks.

Toomas: “Siis võib-olla tundus, et medal ongi selline A ja O ja muu on tähtsusetu, et saavutused ja võistlused on kõige tähtsamad. Aga tulevad pere ja lapsed, siis saad aru, et nemad on prioriteet number üks.”

Tõnu: “Minu meelest on isegi ohtlik, kui asju nii lihtsustatult vaadatakse. Noorest peast tundub nii, et sport – see on elu. Oled nõus isegi oma tervise ja tuleviku karjäärid untsu keerama. Tegelikult on see su elust võib-olla üks neljandik. Vähem veel. Hakkad kümneaastaselt sporti tegema ja arvad, et 25 – 30 aastastel on kõik läbi.

Aga pikk elu on ees! Järelikult sel hetkel see on elu tipp hetk. Aga pärast – mida sa selle elu tipp hetkega peale hakkad? Käid ja räägid, kui kõva sportlane sa olid? Näitad pilti ja medalit? See ei ole ju tulevik. Pigem leian ma, et hästi tuleb elada igal ajahetkel. Tuleb püüelda uute kõrguste poole, eesmärke seada.”

Tõnu väidab, et nad on sellest kogu aeg aru saanud: see üks etapp elust on väga tore. Eesmärke ja unistusi tuleb kindlasti täita. Aga edasi..?

KOGEMUSED SAMM-SAMMULT

Tõnisted on alati kainet meelt hoidnud. Tipp spordipäevil vedasid nad laagritesse koolimaterjalid kaasa ja õppisid. Haridus, rõhutavad nad, on oluline. Tõnu sai EBSis bakalaureusekraadi ärijuhtimises ja magistriskraadi sotsiaalteadustes, Toomas lõpetas aga Tallinna Pedagoogikaülikooli kehakultuuri teaduskonna.

Toomas: “Sa ei pea kohe minema ülikooli. Minu nägemus on selline, et siis ei ole sa eluküps. Sa ei pruugi aru saada, miks sul seda vaja läheb. Kui oled natuke vanem, äriasju teinud, kogenum, siis sa võtad ülikoolist palju rohkem. Sama siin.

Võtsime laagrisse õpikud kaasa ja õhtuti õppisime paar tundi. Teised sportlased ei saanud aru, kuidas me viitsime. Aga ühel hetkel pead mõistma, et elu läheb edasi. Elu ei ole lihtne.

Praegustel tipp sportlastel on aga teistmoodi, neil võimalus ka kaugõppes haridust omandada.

Tõnu Tõniste soovitab:

KUULA:

- Daniel Bowter “Bad Day”
- Katie Melua “The Closest Thing To Crazy”
- Rein Rannap “Raagus Sõnad”

LOE JUURDE:

- Stig Larssoni Millenniumi-triloogia
- Mario Puzo “Ristiisa”
- Tom Rob Smith “44. Laps”

VAATA

- “Kill Bill”
- “Forrest Gump”
- “Kung Fu Panda” (joonisfilm)

tsitaadid:

- Noorest peast vaatad sporti – et see on elu. Sa oled nõus isegi oma tervise ja tuleviku karjäärid untsu keerama. Tegelikult on see su elust võib-olla üks neljandik. Vähem veel.

- Kui meil läheb kehvasti, siis toetuseks anname ikkagi raha, sest nii ei saa, et kord läheb hästi, siis anname, ja kui halvasti, ei anna.

